

om Salg af Byggegrunde, og derved gjøre den Bemærkning, at det vel er nævnt af mig som et Punkt under Debatten, men at det ikke indeholdes i Forslaget. Forslaget berettiger ikke til at sælge en Tomme Byggegrund, og hvis der bliver Tale om Salg, vil der behøves en ny Beslutning fra Rigsdagens Side. Dette Spørgsmaal staaer altsaa aabent til den Tid, det vil blive praktisk, og det kan altsaa umuligt være nogen egentlig Grund imod det foreliggende Forslag. Forøvrigt skal jeg kun bemærke, at efter min Mening — og uden at være Tekniker kan jeg paa ingen Maade opgive den Fordring at have et taaleligt godt Die for de Spørgsmaal, hvorom her er Tale — kan jeg ikke erkjende det for rigtigt, at der ikke i Europa skulde findes en Bygning af saa store Dimensioner, der er stillet under saa ugunstige Forhold med Hensyn til Omgivelserne. Det er vistnok den ærede sidste Taler bekendt, at mange af de største arkitektoniske Mesterstykker i Europa ere ikke blot indfattede af Huse i den allerstørste Nærhed, men at de ofte ligge umiddelbart op til selve Bygningerne. Nu skal jeg paa ingen Maade sige, at Saadant er ønskeligt, og det er vist, at man paa mange Steder har bragt store Offre for at skaffe Luft; men det er ikke Noget, som har mindste Værdighed med, hvad her er tilfælde, thi efter Plauen — der vel at mærke ikke er min, men Professor Hansens, efterat han har overveiet Sagen med flere Arkitekter og deriblandt ogsaa med Hetsch — vil Kirkens Facade blive fri, idet den betydelige Plads mellem Kirken — jeg taler, som om der blev en Kirke — og Bredgade, for ikke at tale om den hele Gade, som gaaer derfra til Amalienborg, bliver uberrørt, og det Samme gjælder naturligviis om hele Bagtiden. Det er altsaa kun Bygningerne ved Siderne af Kirken, hvorom der kan være Tale. Paa disse to Sider vil Kirken blive adskilt fra Bygningerne ved brede Gader, og det er altsaa ikke noget ugunstigt Forhold; det er gunstigere Forhold end de, hvorunder Fleertallet af de ældre berømte arkitektoniske Mesterstykker i hele Europa ere stillede. Jeg bemærker altsaa først og fremmest, at Spørgsmaalet om Salg af Byggepladser ikke indeholdes i Forslaget og ligger aabent. Hvad det

næste Spørgsmaal, nemlig Konserveringen af selve Bygningen angaaer, da kan jeg paa ingen Maade ansee mig berettiget til, og det være mig tilladt at sige, at jeg heller ikke kan ansee Thinget at være berettiget til, paa et enkelt Medlems Autoritet at forkaste det, der af Bygmestrene, hvilke den ærede Taler dog ikke vil stille sig ved Siden af, er foreslaaet som hensigtsmæssigt i reen teknisk Henseende. Jeg skal naturligviis ikke inklade mig i en teknisk Kontrovers, dertil anseer jeg mig ikke kompetent; men naar det ærede Medlem sagde, at Erfaring viser, hvorledes en Cementbæklædning kan falde af, og at den trænger til Oppudsning, saa kan det være fuldkommen rigtigt, uden at det derfor bliver mindre rigtigt, at hvor Cement bruges til at udfuge Huller og Revner, kan det holde sig. Der er mange Sorter Cement, der, udsatte for Luft og Vand, blive haarde som Steen og ville kunne holde sig, naar de ere indfugne i Revner, og at dette kan være en hensigtsmæssig Beskyttelse for en saadan Bygning, anseer jeg for aldeles givet, baade efter hvad jeg selv kan skjønne, og fremfor Alt da det er udtalt af Folk, der have udført Bygningsforetagender i store Dimensioner og i mange forskellige Lande, og vel at mærke, som ikke have gjort dette Forslag i Høstværk, thi det var en Fordring, jeg stillede til Professor Hansens som Regjeringens Arkitekt, og han har ogsaa konserveret med flere Andre. Jeg maa derfor ansee Brugten af Cement for at være et hensigtsmæssigt Middel til at konservere Bygningen, og Andet er der for Diebliffet ikke Tale om; men jeg skal derhos bemærke, at da der hertil kun er anslaaet 1700 Rd., vil Forslaget i det Væsentlige blive staaende tilbage, selv om man udsatte Udførelsen af dette Punkt; thi deri kan jeg give den ærede Taler Ret, at det ikke er paatrængende i den Grad, at hvis det ikke bliver gjort adaare, ere vi derfor ikke udsatte for til næste Aar at finde en Grunddyngne paa Pladsen, men paa den anden Side anseer jeg det for rimeligt, at naar en saadan Bygning har trodsset et Aarhundredes Tryk uden nogen Slags Beskyttelse, kan den Tid komme, da den trænger til Beskyttelse, og at den Tid nu er kommen, er klart deraf, at man har maattet nedrive flere enkelte Stykker. Jeg har i